

El Decret de Mínims no garanteix la normalització lingüística, ni tan sols a l'Ensenyament

Joan Lladonet

Dia 4 de juliol de 1997 es va publicar el Decret 92/1997, que regula l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les illes Balears, en els centres docents no universitaris de les Illes.

Escric aquest article durant el mes de març de 1998, i encara és l'hora que tinguem cap notícia al respecte, és a dir, encara no ha arribat cap ordre a la direcció de l'institut perquè tenguí en compte que

del dia de cap Claustre ni de cap Comissió de Coordinació Pedagògica. Per tant, això equival a no haver-se fet. És igual que si no s'hagués publicat.

Però no és la meua intenció oblidar la seva publicació, sinó tot el contrari, el meu objectiu és demostrar que si s'hagués endegat el curs amb aquest decret totalment en vigor i amb el seu desplegament a través de les ordres corresponents, no estaríem

de caire nacionalista que l'han acceptat i el desemmassarament d'un decret que per ineficaç no té perquè haver de fer por a ningú (em referesc a aquells que pensen que cada passa endavant de la llengua catalana, suposa la desaparició de la llengua de l'estat, o a aquells que segueixen pensant que la llengua catalana és tan poca cosa, que no mereix ésser la llengua de l'ensenyament), és un decret en la línia de possibilitar la mort dolça de la llengua catalana, política lingüística seguida pel PP al principat de Catalunya (encara que allà no comanden), al País Valencià i també, no ens equivoquem, a les illes Balears i Pitiüses.

... és un decret en la línia de possibilitar la mort dolça de la llengua catalana, ...

s'ha de fer alguna actuació o algun projecte, en referència a l'esmentat decret. Crec que l'únic que s'ha enviat a l'institut és una còpia d'aquest document, però encara no s'ha indicat que es posi en marxa res, és a dir, no s'ha enviat cap Ordre per al seu desplegament, ja que no s'ha discutit en cap punt de l'ordre

encara en el camí d'una vertadera normalització lingüística, ni tan sols a l'escola.

Les raons que m'han duit a reflexionar durant uns quants mesos en la necessitat d'escriure sobre aquest decret han estat principalment dues: **la necessitat de fer veure la realitat a totes les institucions**

Per sostenir les afirmacions apuntades més amunt, ens basarem en el mateix decret, i en la legislació d'uns quants països del món que de qualque manera fan un determinat tipus de política lingüística, amb uns resultats determinats favorables o desfavorables a les llengües que podrien desaparèixer, com a

mínim en determinats territoris, ja que hi ha llengües majoritàries en altres països, que també en alguns llocs requereixen la seva normalització.

Què diu el decret de mínims?

En els articles 16, 17, 18 i 19 d'aquest decret podem llegir que *l'ús de la llengua catalana, pròpia de les Balears, com a llengua d'ensenyament de les diferents àrees, serà com a mínim igual al de la llengua castellana*. Això vol dir que pot ésser superior, i això és un dels aspectes positius d'aquest decret. Allà on el professorat tindrà intencions de normalitzar la llengua catalana s'hi podrà tenir en compte aquesta qüestió, però allà on es voldrà mantenir el predomini de la llengua castellana, defensaran que es faci a parts iguals. Mai no podran ésser parts iguals, perquè es parteix d'una posició de desigualtat. Com podrà dir un pare que en un moment determinat de la seva vida reparteix l'herència que li queda a parts iguals, si un dels seus fills ja ha rebut donacions anteriorment per valor de la meitat del que tenia. Matemàticament un fill haurà rebut tres quartes parts de l'herència i l'altre tan sols una quarta part.

De totes maneres, l'optimisme d'aquesta "igualtat" d'ús com a llengua d'ensenyament té una sèrie de contrarietats:

- El decret és de 4 de juliol de 1997, i en el mes de març de 1998 encara no s'ha publicat cap disposició per posar-lo en marxa.

- El decret diu que, en el moment de posar-lo en marxa, es permetrà que es faci una planificació que durarà algun altre curs escolar, perquè arribin a aquest menys del 50 % (si comptam l'altra o les altres llengües), es deixa un termini

de 4 anys, que amb molta facilitat es convertirà en sis, des del moment de la publicació del decret.

- Els pares poden demanar que el primer ensenyament (sense especificar quin és aquest primer ensenyament) no es faci compartit entre les dues llengües.

- Una disposició transitòria diu que es podrà retardar excepcionalment l'aplicació dels articles que hem esmentat, en aquells centres el pro-

fessorat dels quals no reuneixi les condicions d'adscripció, és a dir, que no estigui preparat per fer ensenyament en català.

Això vol dir, que el que passa avui en dia amb el professorat, també passa amb l'alumnat, després de 19 anys de tenir decrets d'obligatorietat d'ensenyament de la llengua catalana, arriben als 16 anys

de la seva vida alumnes no catalanoparlants que quasi no han aconseguit la comprensió de la llengua catalana, i una gran majoria que no la parla.

Quines disposicions hi ha a altres estats on tenen alguna llengua minoritària, o l'estat té unes quantes llengües?

LA SITUACIÓ A BÈLGICA

Per explicar-ho d'una forma sintètica, hem d'afirmar que a Bèlgica s'ha anat corregint el model legislatiu amb l'objectiu de preservar les llengües dels diferents territoris que la conformen. Així tenim el territori való, de llengua francesa i el territori flamenc, de llengua neerlandesa, no ens referirem a la capital Brussel·les ni al territori de parla alemanya. Des de 1840 fins ara, l'ensenyament a Bèlgica ha tingut diferents models legislatius.

Mai no podran ésser parts iguals, perquè es parteix d'una situació de desigualtat.

Els que tenia durant el segle passat, eren semblants al nostre actualment, és a dir, es pretenia que es pogués triar la llengua d'instrucció, o bé, més envant, que es fes l'ensenyament en la llengua materna, però en aquells moments, primera meitat del segle XX, passava un fet molt semblant al que ens passa ara a nosaltres, és a dir, la població flamenca que vivia en el

...i aquesta normalització s'ha aconseguit en declarar a l'ensenyament l'unilingüisme oficial...

seu territori s'anava francesitzant, abandonava la seva llengua i passava al francès, i, en canvi, els flamencs que vivien en territori való, s'hi assimilaven. Això significa que les minories valones que vivien en territori flamenc tenien tots els mecanismes legals per preservar la seva integritat lingüística i cultural. Això

supòs que us serà molt familiar.

La legislació vigent que data de 1963, amb totes les modificacions i variacions que s'han anat fent, donen com a resultat la normalització

ens referirem a un d'ells, el Quebec on la llengua majoritària i que anava a esser substituïda era el francès. I quan parlem del Quebec, podem pensar en un territori com el nostre també. Seria interessant veure la legislació en

negocis, del comerç, etc. de l'estat del Quebec, i això s'aconsegueix fent el francès única llengua oficial del Quebec i única llengua de l'ensenyament. Existeixen unes excepcions perquè hi pugui haver alumnes que rebin l'ensenyament en anglès, com és el cas dels alumnes, els pares del quals han rebut l'ensenyament en anglès en aquell territori.

Ja tenim dos exemples de dues llengües que estaven en perill de substitució i que aconseguen sortir-se'n.

lingüística de la llengua neerlandesa que estava en perill de substitució, i aquesta normalització s'ha aconseguit en declarar a l'ensenyament l'unilingüisme oficial de la llengua pròpia del país: les escoles a Flandes es fan en llengua neerlandesa, a Valònia, en llengua francesa, al territori de llengua alemanya, en alemany, i només la capital, Brussel·les és un territori bilingüe, que significa que els funcionaris públics han de conèixer les dues llengües. S'ha de dir que només a les escoles privades que ho desitgen i no subvencionades poden oferir ensenyament en la llengua d'un altre territori. Aquesta és d'una forma molt resumida la situació de la legislació lingüística a Bèlgica, que ha possibilitat la normalització lingüística de la llengua dels flamencs que estava en perill de desaparició.

matèria lingüística dels nou territoris restants, però això seria si haguéssim de fer la comparació amb d'altres Comunitats Autònomes de llengua castellana.

En el Quebec, i en els darrers trenta anys, la legislació ha sofert una evolució semblant a la que va fer la legislació belga en cent cinquanta. Des de començar per fer que l'ensenyament dels primers cursos de Primària fos en francès, després a lliure elecció, passant per una preeminència del francès a tot l'ensenyament, restriccions de l'ensenyament en anglès, fins a arribar a la Llei 101 de 1977, que amb totes les variacions que ens puguem imaginar (quan parl de variacions és perquè hi ha hagut molts de recursos de la gent de parla anglesa i algunes sentències dels tribunals corresponents), més o manco és la que regeix actualment i

S'ha de dir que per a la població procedent de la migració, o els mateixos fills de pares francesos que parlaven en anglès a casa seva s'ha establert el sistema d'ensenyament a través de la immersió, que ens ha arribat a nosaltres a través del principat de Catalunya, però que havia nascut al Canadà.

Aquesta legislació d'ensenyament en una sola llengua ha aconseguit que el francès al Quebec estigui en vies de recuperació i de normalització lingüística. Ja tenim dos exemples de dues llengües que estaven en perill de substitució i que aconseguen sortir-se'n.

LA SITUACIÓ AL PRINCIPAT DE CATALUNYA

Al Principat de Catalunya i a finals de desembre de 1997 s'ha aprovat una llei, de la qual se n'ha dit Llei del Català, llei avançada anys

LA SITUACIÓ AL CANADÀ

Allà la situació perillosa és per a una llengua majoritària que és el francès, que ha tendit a esser substituïda per una altra llengua majoritària, com és l'anglès. Com és natural ens referim als territoris on la majoria de persones eren d'origen francesoparlant.

Com que el Canadà està format per 10 territoris, només

... el professorat i l'alumnat utilitzaran la llengua catalana en tots els actes escolars, i en les àrees d'aprenentatge, treballs, avaluacions, intervencions orals i escrites, etc.

que els seus objectius són fer que el francès sigui la llengua de l'ensenyament, del treball, de les comunicacions, dels

llum a les que tenim per aquí, però que encara no aconseguirà la normalització lingüística d'aquell territori. D'a-

questa llei s'han dit moltes bestieses, fins i tot, s'han atrevit a voler citar Gandhi, persones que no tenen res a veure amb la no-violència que propugnava, però aquest no és el tema del present article. El que interessa és dir que quant a l'ensenyament no hi ha hagut variacions significatives respecte del Decret del Govern català 75/1992, de 9 de març.

Deixa clar que el català s'ha d'utilitzar normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament no universitari. Això significa que el professorat i l'alumnat utilitzaran la llengua catalana en tots els actes escolars, i en les àrees d'aprenentatge, treballs, avaluacions, intervencions orals i escrites, etc. Només es deixa la llibertat d'elecció, tant al professorat com a l'alumnat, en l'ensenyament universitari (igual que aquí, encara que hi hagi un sector d'ensenyants que no ho vulguin entendre, ni autoritats acadèmiques que es vulguin mullar). Aquesta llei donaria moltes possibilitats per ajudar a convertir la llengua catalana en llengua d'ús de la joventut, però hem de dir que també té alguns inconvenients (aquí no hem copiat les virtuts, però hem copiat els inconvenients):

- Que els infants tenen el dret a rebre el primer ensenyament en llur llengua habitual.
- Que segueix havent-hi possibilitats d'obtenir exempcions o dispenses d'estudiar la llengua catalana.

Els entenen que el primer ensenyament arriba fins al final del primer cicle de Primària, i, per tant, són els millors anys per aprendre una o unes quantes llengües. Els que perden aquesta oportunitat d'aprendre-la durant aquests anys, difícilment la converti-

ran en llengua d'ús. De totes maneres s'ha de dir que a les escoles del Principat s'ha posat en pràctica el mètode d'immersió, que suposa que els no catalanoparlants fan tot l'ensenyament en català fins als 8 anys i com que després se n'adonen que l'ensenyament del castellà no ha patit gens, continuen fent-ho així durant tota l'escolaritat primària. Del mètode d'immersió se n'estan avaluant els resultats, amb la demostració que és l'únic mètode que possibilita que es pugui fer una aproximació a l'acompliment d'aquell apartat de la llei, que aquí i allà diu: L'ensenyament del català i del castellà ha de tenir garantida una presència adequada en els plans d'estudi, de manera que tots els infants, qualsevol que sigui llur llengua habitual en iniciar l'ensenyament, han de poder utilitzar normalment i correctament les dues llengües oficials al final de l'educació obligatòria.

Hem de tenir en compte que amb el mètode d'immersió, si queda una llengua que no s'acaba d'aprendre és la llengua catalana, però fins ara és el millor mètode d'aprenentatge d'una segona llengua. Els catalanoparlants aprenen per-

Allà la llengua de prestigi és l'alemanya i s'ha hagut d'impedir que l'alumnat de parla italiana pogués accedir a escoles de parla alemanya.

fectament el castellà perquè la societat utilitza el mètode d'immersió i els no catalanoparlants quasi aprenen la llengua catalana si l'escola utilitza aquest mateix mètode.

A Catalunya tenen la possibilitat d'emprar un mètode a l'en-

senyament que si s'acompanya d'altres disposicions generals encaminades a normalitzar la societat, podria esser que iniciassin el camí de la recuperació i de la normalització lingüística, cosa que fins ara no s'ha fet.

LA SITUACIÓ A ALGUNS TERRITORIS D'ITÀLIA

La situació d'Itàlia neix a partir de compromisos internacionals que va contreure una vegada acabada la Segona Guerra Mundial. Aquests compromisos sobre els quals té legislació es refereixen a les minories lingüístiques reconegudes, la francoprovençal de la Vall d'Aosta, l'alemanya del Trentino-Alto Adige i l'eslovena del Friül-Venècia Júlia.

A la Vall d'Aosta tenen una legislació que li podem trobar moltes connotacions amb la nostra més actual. Però la seva és de l'any 1948 i mana que es dediquin les mateixes hores a l'ensenyament de la llengua francesa que a l'ensenyament de la llengua italiana. També possibilita que es puguin ensenyar unes quantes matèries en llengua francesa. Aquest règim correspon tant a les escoles públiques com a les privades. De totes mane-

res s'ha de dir que aquest sistema de bilingüisme no s'ha implantat d'una forma total i això ha estat tant per desídia de les autoritats que l'havien de fer complir, com per falta de prestigi del francès, ja que molt dels habitants de la Vall, parlen variants del franco-pro-

vençal, que no són dialectes de la llengua francesa. Tenint en compte que la llengua de la minoria és una llengua majoritària en el món, comprovam que molta gent de la Vall creu que té més prestigi la cultura i la llengua italiana.

En els territoris del Trentino-Alto Adige que hi ha minories de llengua alemanya, la legislació mana que tot l'ensenyament sigui impartit en la llengua materna de l'alumnat i també per professorat que tengui aquella llengua materna. Això implica una doble xarxa escolar, ja que els alumnes assisteixen a classes en la seva llengua. Allà la llengua de prestigi és l'alemanya i s'ha hagut d'impedir que l'alumnat de parla italiana pogués accedir a escoles de parla alemanya, a la província de Bozen. També es protegeix l'engadinià, variant del reto-romànic als pobles ladins; aquesta llengua és la que s'usa a les escoles maternals, i després s'ensenyava i s'usa com a instrument d'ensenyament, juntament amb l'italià i l'alemany. D'aquesta manera queda totalment preservada la llengua de la minoria i la de la majoria a uns territoris, i es prepara la llengua de la minoria d'uns altres per a la seva desaparició.

Al Friül-Venècia Júlia la legislació mana que a les escoles maternals, elementals i secundàries, l'ensenyament es faci en la llengua materna de l'alumnat. Però com que aquí es veu que la minoria eslovena no té la mateixa importància que l'alemanya, a les escoles de llengua eslovena, la llengua italiana és obligatòria com a segona llengua, però aquesta obligació no la tenen les escoles de llengua italiana, on no es veuen obligats a ensenyar l'eslovè. Aquí també existeix doble xarxa escolar amb una espècie de bilingüisme asimè-

tric. No oblidem que és l'estat italià qui legisla i intenta complir compromisos internacionals.

LA SITUACIÓ A SUÏSSA

L'article 116. 1. de la Constitució federal de la Confederació suïssa disposa que l'alemany, el francès, l'italià i el romanx són les llengües nacionals de Suïssa. I l'article 116. 2. diu que són declarades llengües oficials de la

sament, la llengua del cantó. Això no vol dir que no s'hagin suscitat problemes polítics o jurídics al voltant de la llengua docent a alguns cantons unilingües.

Els cantons plurilingües solen funcionar per zones escolars, que coincideixen en part amb zones lingüístiques. Cada zona escolar té una sola llengua d'instrucció. Aquí el que passa és que els individus que tenen una llengua diferent a la

... segueix vigint el principi de territorialitat, per damunt del principi de llibertat d'elecció de llengua.

Confederació: l'alemany, el francès i l'italià. Hem de tenir en compte, però, que la decisió sobre la llengua o les llengües oficials de cada cantó suís, és una competència cantonal.

També és necessari explicar que cada cantó té la responsabilitat de la conservació del caràcter ètnic, cultural i lingüístic de la regió, i, per tant, es poden posar legítimament restriccions al lliure ús d'una llengua quan la integritat d'un grup o d'una àrea lingüística està amenaçada. Aiximateix el poder que té cada cantó d'establir la llengua oficial del territori, implica que tengui la possibilitat d'imposar-la com a vehicle d'ensenyament, tant en els centres públics com en els privats.

Per tant, als cantons unilingües suïssos s'imposa el principi de territorialitat: l'única llengua d'instrucció és la llengua oficial del territori. Els membres de la població immigrada, poden escollir ensenyament públic o privat, però no poden triar la llengua d'instrucció, que és sempre, forço-

de la zona que els correspon, poden acudir a un centre d'una altra zona escolar, però segueix vigint el principi de territorialitat, per damunt del principi de llibertat d'elecció de llengua.

En el cantó dels Grisons es va dur als tribunals el cas d'un alumne de llengua romanx, que vivia en una zona escolar de llengua alemanya, després de recórrer diferents sentències es va arribar a la conclusió següent: "Qui viu en un lloc en el qual la llengua materna no coincideix amb la llengua escolar, no té per això cap dret a un ensenyament primari en llengua materna; la llengua materna aliena no comporta per si mateixa que l'ensenyament primari sigui insuficient quan aquest, per a la resta, és suficient." Aquest alumne el que va aconseguir va ésser que el professor que l'hagués d'ensenyar en llengua alemanya, fos de llengua materna romanx, i, per tant, coneixia la llengua de l'infant. Precisament el cantó dels Grisons, té un model especial d'elecció de la llengua de l'escola, ja que aquesta potestat correspon a cada municipi.

S'ha de dir que es fan cursos lingüístics i de suport per a l'alumnat que prové d'un altre cantó, perquè aprengui ràpidament la llengua vehicular de l'escola del lloc on viu.

La llengua romanx, la llengua més minoritària de Suïssa i que no gosa d'oficialitat és la que corre un perill de substitució o de desaparició, perquè fins l'any 1968 no va ésser considerada ni tan sols com a llengua d'examen, en els que es feien per obtenir una titulació, similar al que és aquí el Graduat escolar.

Suïssa manté un equilibri entre les seves llengües majoritàries, i això ho aconsegueix tenint als centres escolars una única llengua vehicular i d'aprenentatge. La llengua minoritària romanxa és respectada com les altres en els seus territoris limitats, a causa del principi de territorialitat, però pateix tots els problemes de les llengües minoritzades, perquè la legislació no la tracta com les altres tres llengües.

LA SITUACIÓ AL PAÍS BASC

L'article 15 de la Ley básica de normalización del uso del Euskera del 24 de novembre de 1982 disposa que:

"Se reconoce a todo alumno el derecho de recibir la enseñanza tanto en euskera como en castellano en los diversos niveles educativos."

... al País Basc varen establir una doble xarxa escolar, una per a cada una de les dues llengües oficials, ...

Això suposa la lliure elecció de la llengua docent, i, a més, suposa un model anomenat de separatisme lingüístic elec-

tiu. Recordem que hem vist models de separatisme lingüístic no electius. Per tant, al País Basc varen establir una doble xarxa escolar, una per a cada una de les dues llengües oficials, encara que s'impartís aquest doble ensenyament en un mateix centre escolar.

Però també s'ha de dir que en un decret del 1983, es varen crear tres models d'ensenyament:

- Un en el qual s'impartien totes les matèries en euskera, i a més s'estudiava el castellà.

- Un altre en el qual s'impartien l'euskera i el castellà, i la resta de matèries es feien en una de les dues llengües (semblant al que es vol fer aquí ara).

- I el tercer, en el qual s'imparteixen totes les matèries en castellà, i a més s'estudia l'euskera.

S'ha de dir que els dos primers models són els que han anat augmentant el percentatge d'alumnes escolaritzats, mentre el tercer model ha anat disminuint.

Com tots sabem, per aquestes i per moltes altres circumstàn-

cies, l'euskera no s'ha normalitzat al País Basc, ni a la societat ni a l'escola.

Quines són les perspectives de la nostra situació?

La nostra situació actual revela un notable fracàs de la política lingüística duta a terme pel Govern Balear en els últims 19 anys, en els quals ha tengut competències quant a l'ensenyament de i en

...revela un notable fracàs de la política lingüística duta a terme pel Govern Balear en els últims 19 anys...

català. Que aquest sistema hagi possibilitat que alumnes que avui tenen 17 anys, nascuts a Palma, hagin arribat a acabar l'ESO, sense haver aconseguit la comprensió oral de la llengua catalana és un fet inconcebible, però cert. I si el tant per cent d'aquest alumnat és petit, hem d'afirmar amb rotunditat que el tant per cent dels que no han arribat a aconseguir una expressió normal en la llengua pròpia del nostre país, és molt elevat. Ja no parlem de l'ús que fan els joves de la llengua catalana, als llocs més poblats de Mallorca, com poden ser la costa i Palma.

Joan Melià a *La llengua dels joves* diu: *"La mateixa situació fa, en canvi, que la majoria dels joves usin el castellà amb molta freqüència i que, sigui quina sigui la seva llengua familiar, se sentin més capacitats en coneixements de castellà que de català. Aquesta creença pot explicar part del poc ús que els joves illencs fan del català en situacions lliures."* Queda clar que Melià ha fet un estudi seriós aquests darrers anys sobre la situació sociolingüística dels joves, ja que totes les dades i conclusions provenen de la seva tesis doctoral, que

reafirma que el que s'ha fet a nivell escolar, no ha servit per veure un poc de llum en el llarg camí de la recuperació i de la normalització lingüística.

Nosaltres tenim com a perspectiva pròxima de futur la posada en marxa del **decret de mínims**, del qual encara com hem dit abans no s'ha fet

ció lingüística, en cap cas no s'ha endegat un model educatiu semblant al nostre, però també hem de saber quines són les arrels d'aquest decret i quin seria el model que es pogués admetre dins l'estat espanyol.

El model que nosaltres hauríem de seguir ara mateix és el que es pràctica al princi-

3) tots els nens en la mateixa aula, però rebent la meitat d'assignatures en català i la meitat en castellà; i

4) la més sofisticada, que podríem denominar immersió quadrada: cursar la primera etapa escolar íntegrament en llengua materna, i la segona íntegrament en l'altra llengua."

... dues generacions seran més que suficients per convertir la llengua catalana en una llengua morta, ...

res, un curs més que s'ha perdut sense moure's un dit de part del Govern Balear, o de part de la Conselleria corresponent, i, aquí és on s'ha de gratar per trobar explicacions, no hi ha voluntat normalitzadora en el partit governant, *qui dies passa anys empeny*, diu la dita popular, volen passar el temps sense fer res, i ara el temps és vital. Quasi 300 anys de persecució de la llengua no han aconseguit foragitar-la,

pat de Catalunya, i després seguir avançant. El model català parteix de la immersió durant els primers anys d'escolarització i després se sol continuar en català, però el PP català no ha estat mai d'acord amb aquest model escolar i juntament amb CADECA (associació en defensa del castellà), "Profesores por el Bilingüismo" i d'altres organitzacions semblants han anat plantejant des del 1993 ençà

Ja podem veure on ha nascut aquest decret, d'una oposició frontal a utilitzar un mètode que ha donat rendiment: la **immersió** i quins han estat els seus fonaments i les seves bases teòriques, les del PP català i d'alguns grups propers a Alejo Vidal Cuadras, persones que defensen que la llengua que corre perill és la llengua castellana.

Si el decret de mínims té aquest naixement és degut que el Govern no té cap tipus de política lingüística ni cap tipus de planificació, i que, com tantes altres coses ens venen dictades des de Madrid. Les paraules anteriors han estat motivades perquè a Mallorca existeixen escoles on fa al voltant de 15 anys que s'ensenya en català (Escola Mata de Jonc, C.P. Rafal Vell, C. P. Joan Veny de Campos, C. P. De Montuïri, C.P. Annexa, i d'altres) i on ha quedat demostrat que els alumnes d'aquestes escoles acabaven l'escolaritat obligatòria dominant les dues llengües d'una forma similar. Molts alumnes d'aquestes escoles ja han acabat la carrera universitària (metges, advocats, arquitectes, etc.), i no han tengut cap problema si l'havien d'estudiar en castellà, igualment els que no han seguit cap carrera universitària tenen la possibilitat de desenvolupar-se en la llengua que escullen. Les preguntes són les següents: S'ha fet cap estudi sobre aquesta experiència, per generalitzar-

... aquí, a les Illes, no aconseguirem ni poder viure en català les persones que ho desitgem, ...

però en el nostre temps, dues generacions seran més que suficients per convertir la llengua catalana en una llengua morta, si no canvia el rumb de la barca i agafen el timó de la normalització lingüística els que així els correspon, que són els que governen.

Que aquest decret de mínims no serà cap solució per aconseguir l'ús de la llengua catalana, crec que ha quedat demostrat amb els casos que hem pogut veure de recupera-

diferents propostes totes contràries a la immersió, com podem comprovar a *L'escola i la guerra de la llengua* d'Eduard Voltas, publicat a Escola Catalana núm. 340. Vegem les seves propostes:

1) doble xarxa escolar, és a dir separació dels nens en escoles diferents segons la llengua d'elecció;

2) doble línia, és a dir separar els nens en classes diferents dins la mateixa escola;

la? Ha fet cap estudi el Govern Balear per fer una planificació de la seva política lingüística? No són suficients 15 anys d'experiència?

L'objectiu fonamental d'aquest article és deixar clar que si la política lingüística del Govern Balear es limita bàsicament a l'ensenyament, especialment quant a obligacions i només amb aquest tipus de decret, crec que queda totalment demostrat, que aquí, a les Illes, no aconseguirem ni poder viure en català les persones que ho desitgem, com diu Albert Branchadell a *La normalitat improbable*. Aquest autor, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona explica que respecte de la normalització lingüística es poden tenir tres objectius:

1) Objectiu mínim: que els ciutadans que ho desitgin puguin viure en català en tots els àmbits;

2) Objectiu feble: l'objectiu mínim i a més que el català sigui la llengua pròpia de totes les institucions;

3) Objectiu fort: que tothom visqui en català. Branchadell demostra que segons el punt de vista jurídic, la voluntat política i la voluntat popular, al principat de Catalunya no s'assolirà ni l'objectiu feble.

Aquí, a les illes Balears i Pitiüses i amb la planificació lingüística dels nostres governants no podrem assolir ni l'objectiu mínim. □

TECNOSPORT

PISCINES

TENNIS

SQUASH

POLIESPORTIUS

C/ Gremi dels Boters, 19
07009 Palma
Telèfon: 971 43 02 00
Fax: 971 43 14 80

C/ Deulosal, 19
Maria de la Salut
Telèfon: 971 52 53 50

SANICALOR

Sales de bany

SANITARIS, GRIFERIA,
CERÀMICA, GRES,
CALEFACCIÓ,
AIRE CONDICIONAT,
ACCESSORIS DE BANY

Exposició

Ausiàs March, 38
Tl. 971 29 12 64
Fax 971 29 12 65
07003 Palma de Mallorca

Exposició, oficines i magatzem

Gremi dels Boters, 19
Tl. 971 43 02 00
Fax 971 43 14 80
07009 Palma de Mallorca